

Powiatowy Urząd Pracy
w Szamotułach
ul. Wojska Polskiego 1
64-500 Szamotuły

MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE SZAMOTULSKIM
W 2016 ROKU

Szamotuły, marzec 2017r

SPIS TREŚCI:

1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.....	4
2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	13
3. Analiza umiejętności i uprawnień.....	17
4. Analiza rynku edukacyjnego.....	19
4.1 Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.....	20
4.2 Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.....	22
5. Analiza lokalnego rynku pracy na bazie badania kwestionariuszowego	24
6. Prognoza lokalnego rynku pracy.....	57

Podstawą prawną sporządzenia niniejszego raportu jest Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku, o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 poz. 149 z późn. zm.), zgodnie z którą prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Raport został stworzony w oparciu o zalecenia metodyczne przygotowane w ramach projektu „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”, zamieszczone na stronie www.mz.praca.gov.pl.

Główne źródła danych wykorzystane w niniejszym raporcie to dane z systemu Syriusz, dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN, wyniki badania ofert pracy w Internecie oraz wyniki badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw.

Dane umieszczone w Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych nie są zgodne ze sprawozdaniem MP i PS i tym samym nie odzwierciedlają stanu faktycznego Powiatowego Urzędu Pracy w Szamotułach. Nie mogą także stanowić pełnego obrazu rynku pracy.

ROZDZIAŁ 1.

ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Stopa bezrobocia w powiecie szamotulskim na koniec miesiąca grudnia 2016 r. wynosiła 4,7%. Zmniejszyła się więc w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 1,2 %. Liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Szamotułach wynosiła 1765 osób, w tym 1093 kobiet. Kobiety stanowiły 61,92 % ogółu osób bezrobotnych. Ogólna liczba osób bezrobotnych znacząco zmniejszyła się w stosunku do końca grudnia 2016r,bo, aż o 470 osób. Analizując strukturę osób bezrobotnych można zauważyć, że tradycyjnie wiele osób spośród zarejestrowanych stanowili mieszkańcy wsi- było ich 943 (w tym 599 kobiet).

W 2016 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Szamotułach wpłynęły 8128 oferty pracy. Są to oferty z CBOP, OHP I EURES.

W tabeli 1 zaprezentowane zostały grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych była największa (stan na koniec okresu). Umieszczona liczba osób bezrobotnych z danego powiatu, to osoby, które posiadają przypisany określony zawód, jako zawód do statystyk i figurują w rejestrze osób bezrobotnych na dzień końca analizowanego okresu.

Największą grupę osób stanowili Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) - 268. Drugą, Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani - 85 osoby. Trzecią co do wielkości grupą, w której jest zarejestrowanych dość dużo osób są Kucharze-51. Kolejne grupy to Pracownicy obsługi biurowej - 48 osób, Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste- 45, Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych – 38.

Tabela 1. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2016 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	268
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	85
5120	Kucharze	51
4110	Pracownicy obsługi biurowej	48
7222	Ślusarze i pokrewni	46
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	45
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	38
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	35
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	33
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	30
5141	Fryzjerzy	29
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	29
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	28
5153	Gospodarze budynków	27
7112	Murarze i pokrewni	25
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	23
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	23
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	22
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	22
4321	Magazynierzy i pokrewni	20

W tabeli 2 umieszczono liczbę osób bezrobotnych z danego powiatu, które posiadają przypisany określony zawód, jako zawód do statystyk i zostały zarejestrowane w urzędzie w analizowanym roku. Jeżeli osoba miała kilka rejestracji w analizowanym roku będzie liczona tylko raz. Poniższa tabela pokazuje, napływ osób bezrobotnych do ewidencji wg grup zawodów. Dane są umieszczone malejąco. Ilość osób napływających do ewidencji niewątpliwie wpływa na liczbę osób w niej pozostających. Największy napływ odnotowano w następujących grupach zawodów: Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) 436 osób, Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani -134 osoby. 90 Pracowników obsługi biurowej oraz 88 Monterów maszyn i urządzeń mechanicznych

Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2016 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	436
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	134
4110	Pracownicy obsługi biurowej	90
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	88
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	81
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	81
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	79
5120	Kucharze	78
7222	Ślusarze i pokrewni	76
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	65
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	65
7131	Malarze budowlani i pokrewni	57
5141	Fryzjerzy	52
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	51
7112	Murarze i pokrewni	49
7412	Elektromechanicy i elektrycy	48
4321	Magazynierzy i pokrewni	43
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	43
5153	Gospodarze budynków	39
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	37

W tabeli 3 umieszczono wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia, który jest wyznaczany jako liczba długotrwale bezrobotnych do liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w danym powiecie, które posiadają przypisany określony zawód, jako zawód do statystyk i figurują w rejestrze osób bezrobotnych na dzień końca analizowanego okresu. Na podstawie danych w powyższej tabeli widać wyraźnie, iż w powiecie szamotulskim wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy dla osób z wykształceniem wyższym. W grupie tej znajdują : Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani, Kierownicy produkcji przemysłowej, Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych, Matematycy, Aktuariusze i Statystycy. Inżynierowie mechanicy, Specjaliści do spraw bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska, Nauczyciele szkół podstawowych, Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości, Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją itd.

Tabela 3. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2016 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	100,00
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	100,00
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	100,00
2144	Inżynierowie mechanicy	100,00
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	100,00
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	100,00
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	100,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	100,00
2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	100,00
3118	Kreślarze	100,00
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	100,00
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
3143	Technicy leśnictwa	100,00
3214	Technicy medyczni i dentyści	100,00
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	100,00
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	100,00
3359	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	100,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	100,00
4213	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	100,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	100,00
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	100,00
4313	Pracownicy obsługi płacowej	100,00
5132	Barmani	100,00
5152	Pracownicy usług domowych	100,00
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
6221	Hodowcy ryb	100,00
6222	Rybaczy śródlądowi	100,00
7113	Robotnicy obróbki kamienia	100,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	100,00
8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	100,00
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
8350	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	100,00
9121	Praczkarki ręczne i prasowacze	100,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	100,00
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	100,00

Analizie poddano także wskaźnik płynności bezrobotnych, który wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w danej grupie zawodów. Wskaźnik liczony jest jako stosunek napływu osób bezrobotnych w danej grupie zawodów w 2016 roku, do ich odpływu. Wartość wskaźnika większa od 1 oznacza, że odpływ przewyższa napływ, co wskazuje na spadek bezrobotnych w danym zawodzie. Natomiast wartość wskaźnika mniejsza od 1 oznacza, że napływ przewyższa odpływ, zatem dostrzega się wzrost liczby bezrobotnych w danej grupie zawodów. Najwyższe wartości wskaźnika płynności bezrobotnych w 2016 roku odnotowano w przypadku następujących grup zawodów: Chemicy (4,00), Biolodzy i pokrewni (4,00), Technicy leśnictwa (3,00), Monterzy izolacji (3,00), Technicy fizjoterapii i i masażyści (2,67). Najmniejsze wartości wskaźnika płynności bezrobotnych w 2016 roku odnotowano z kolei w zawodach: Kierownicy do spraw finansowych (0,00), Kierownicy w hotelarstwie (0,00), Inżynierowie elektronicy (0,00), Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego (0,00), Diagnosty laboratoryjni i specjaliści (0,00).

Tabela 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2016 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2113	Chemicy	4.00
2131	Biologzy i pokrewni	4.00
3143	Technicy leśnictwa	3.00
7124	Monterzy izolacji	3.00
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	2.67
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	2.67
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	2.50
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	2.50
2144	Inżynierowie mechanicy	2.00
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	2.00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	2.00
4322	Planiści produkcyjni	2.00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	2.00
7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	2.00
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	2.00
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	2.00
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	2.00

Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2016 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0,00
1411	Kierownicy w hotelarstwie	0,00
2152	Inżynierowie elektronicy	0,00
2164	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	0,00
2272	Diagności laboratoryjni specjaliści	0,00
2282	Farmaceuci specjaliści	0,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	0,00
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	0,00
3324	Pośrednicy handlowi	0,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	0,00
4227	Ankieterzy	0,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0,00
7123	Tynkarze i pokrewni	0,00
7234	Mechanicy rowerów i pokrewni	0,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	0,00

Dane konieczne do sporządzenia tabeli 6 są pobrane zostały z oprogramowania Syriusz, przesłanych za pośrednictwem CBOP oraz internetowych ofert pracy zgłoszonych z Zielonej Linii (przesłanych za pośrednictwem WUP - Viator). Dane z BIP nie były pobrane. Z danych zamieszczonych poniżej wynika, iż do Powiatowego Urzędu Pracy w Szamotułach w 2016 roku wpłynęło 8128 ofert pracy. Najwięcej ofert pracy bo aż 1650 skierowano do Operatorów i monterów maszyn i urządzeń. Duża liczba ofert (1625) skierowana była do pracowników wykonujących prace proste. Trzecią, co do wielkości liczbę miejsc pracy w ilości 1541 przeznaczono dla pracowników biurowych.

Tabela 6. Oferty pracy w 2016 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
	w liczbach bezwzględnych			
	Ogółem	7270	858	8128
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	30	58	88
2	SPECJALIŚCI	106	256	362
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	317	108	425
4	PRACOWNICY BIUROWI	1541	40	1581
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	895	52	947
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	40	0	40
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1066	195	1261
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	1650	91	1741
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	1625	58	1683
	wskaźnik struktury według źródeł			
	Ogółem			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	34,09%	65,91%	100%
2	SPECJALIŚCI	29,28%	70,72%	100%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	74,59%	25,41%	100%
4	PRACOWNICY BIUROWI	97,47%	2,53%	100%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	94,51%	5,49%	100%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%	0,00%	100%
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	84,54%	15,46%	100%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I	94,77%	5,23%	100%

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
	URZĄDZEŃ			
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	96,55%	3,45%	100%
	wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach			Wskaźnik zróżnicowania (PUP vs. Internet)
	Ogółem			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	0,41%	6,76%	0,06
2	SPECJALIŚCI	1,46%	29,84%	0,05
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	4,36%	12,59%	0,35
4	PRACOWNICY BIUROWI	21,20%	4,66%	4,55
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	12,31%	6,06%	2,03
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,55%	0,00%	
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	14,66%	22,73%	0,65
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	22,70%	10,61%	2,14
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	22,35%	6,76%	3,31

ROZDZIAŁ 2.

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

W poniższym rozdziale zaprezentowano ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie szamotulskim w 2016 roku. **Zawody deficytowe** to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekracza wartości mediany (obliczonej dla ww. odsetka dla wszystkich grup zawodów podanych w analizie), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym. W przypadku **maksymalnego deficytu** liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Zawody maksymalnie deficytowe to: Funkcjonariusze służby więziennej, Agenci sprzedaży bezpośredniej, Układacze towarów na półkach, Asystenci dentyści, Konsultanci i inni pracownicy biur podróży, Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych, Sortowacze odpadów, Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątnięciem, Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży, Pracownicy przygotowujący posiłki typu Fast food itd.

Do grupy zawodów **deficytowych** zaliczono z kolei: Pracowników usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani, Operatorów maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowanych, Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni, Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt, Operatorzy maszyn do szycia, Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych, Magazynierzy i pokrewni, Kierowcy samochodów ciężarowych, Projektanci i administratorzy baz danych, Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej itd. W tabeli 7 zaprezentowano listę zawodów deficytowych wraz ze wskaźnikiem dostępności ofert pracy (B/O_K^t). Wartość wskaźnika mniejsza od 1 oznacza, że przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy zawodów ma szansę znaleźć pracę, bowiem liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych.

Tabela 7. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
3356	Funkcjonariusze służby więziennej	3	0,00	0,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	3	0,00	0,00
9334	Układacze towarów na półkach	2	0,00	0,00
3251	Asystenci dentyści	2	0,00	0,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	1	100,00	100,00
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	1		0,00
9612	Sortowacze odpadów	1	0,00	0,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątnięciem	1	9,09	0,00
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	1	0,00	0,00
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0	0,00	0,00
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	0	100,00	0,00
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0	0,00	0,00

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

Tabela 8. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,08	1,58	0,05		1,00	0,00	0,00
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,08	1,50	0,06			16,67	0,00
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0,50	8,33	0,06		1,33	0,00	0,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0,25	3,17	0,08		1,00	0,00	0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0,83	7,42	0,11		1,50	0,00	0,00
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	1,83	11,50	0,16		1,86	0,00	0,00
4321	Magazynierzy i pokrewni	23,75	133,83	0,18	36,84	1,21	0,50	0,14
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	18,00	89,75	0,20	40,00	1,26	0,41	0,00
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	0,33	1,50	0,22		1,50		0,00
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	4,75	21,00	0,23	33,33	1,22	13,33	13,33
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	1,33	5,58	0,24	0,00	1,17	80,00	40,00
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0,33	1,33	0,25		1,00	0,00	0,00
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	1,17	3,92	0,30		2,50	0,00	0,00
3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	0,33	1,00	0,33		1,00		0,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,67	1,67	0,40		1,50	0,00	0,00
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0,17	0,42	0,40		1,00	0,00	0,00
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	0,50	1,17	0,43	0,00	1,00	42,86	21,43
2166	Projektanci grafiki i multimediów	0,67	1,42	0,47		2,00	0,00	0,00
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	0,50	1,00	0,50		1,00	0,00	0,00
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	0,67	1,33	0,50		2,00		0,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0,25	0,50	0,50		1,00	66,67	0,00
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	0,83	1,42	0,59	0,00	1,00	0,00	0,00
5312	Asystenci nauczycieli	0,25	0,42	0,60		1,50	0,00	0,00
4214	Windykatorzy i pokrewni	0,67	1,00	0,67		1,00		0,00
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	3,25	4,42	0,74	0,00	1,00	3,57	0,00

Następną grupą zawodów są **zawody równoważne** czyli takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale nie przekracza wartości mediany(obliczonej dla ww. odsetka dla wszystkich grup zawodów podanych w analizie). a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym. W powiecie szamotulskim do zawodów zrównoważonych zaliczamy elektryków budowlanych.

Tabela 9. Grupy zawodów zrównoważonych w 2016 roku

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	9,42	10,33	0,91	25,00	2,78

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwałego bezrobocia jest wyższy niż wartość mediany (obliczona dla ww. odsetka dla wszystkich grup zawodów podanych w analizie), a napływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym. Do zawodów **maksymalnie nadwyżkowych**, czyli takich, dla których nie zgłoszono żadnej oferty pracy w 2016 roku zaliczono: Pracownicy usług domowych, Fotografowie, Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby, Kasjerzy bankowi i pokrewni, Specjaliści do spraw ochrony środowiska, Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani, Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy. Zawodami nadwyżkowymi w powiecie szamotulskim w 2016r są: Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń, Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, Pomoce kuchenne, Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni, Inżynierowie chemicy i pokrewni, Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni.

Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
5152	Pracownicy usług domowych	7
3431	Fotografowie	5
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	4
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	4
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	4
2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	2
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	1

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych.

Tabela 11. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	3,00	0,08	36,00	66,67	0,80	100,00	100,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2,33	0,08	28,00	66,67	0,75	100,00	0,00
9412	Pomoce kuchenne	16,67	5,67	2,94	61,11	0,91	15,91	13,64
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	4,00	1,42	2,82	50,00	0,80		0,00
2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	3,25	1,50	2,17	50,00	0,80	0,00	0,00
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	4,58	3,75	1,22	75,00	0,83	6,67	2,22

ROZDZIAŁ 3.

ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENI

Analiza umiejętności i uprawnień dokonana powinna zostać na podstawie uprawnień i umiejętności wymaganych w ofertach pracy (zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Szamotułach), zamieszczanych w Internecie oraz w BIP) z uprawnieniami posiadanymi przez bezrobotnych (zgłaszanych do PUP) z uwzględnieniem wielkich grup zawodów. Ponieważ jednak w oprogramowaniu Syriusz (na którym pracują urzędy) od niedawna zainstalowane zostały słowniki centralne dotyczące ww. danych (które w obecnej chwili są bardzo zawężone) nie ma możliwości zamieszczenia tego zestawienia. Z uwagi na powyższe tabeli dla powiatu szamotulskiego nie wygenerowano. Poszczególne kolumny tabeli są wyznaczane następująco:

Bezrobotni ogółem - liczba bezrobotnych na koniec okresu w ramach danej analizowanej kategorii w tym bez zawodu- liczba bezrobotnych bez zawodu wg stanu na koniec roku w ramach danej analizowanej kategorii, którzy mają ustawiony kod zawodu do statystyk jako „000000” (bez zawodu). W momencie doniesienia dyplomu, czy świadectwa ukończenia zawodu zawód do statystyk ulega zmianie.

Odsetek bez zawodu (%) - odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu na koniec roku sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych na koniec roku sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych na koniec roku w ramach danej analizowanej kategorii.

W wierszu Ogółem wartości są wyliczane jako unikalna liczba osób, które zostały zakwalifikowane przynajmniej do jednego z poniższych wierszy (osobno dla każdej kolumny).

W wierszach dotyczących poziomu wykształcenia są wykazywane osoby, które na dzień końca roku posiadają odpowiednie wykształcenie.

W wierszach dotyczących typu ukończonej szkoły są wykazywane osoby, które na dzień końca roku ukończyły zadaną szkołę (posiadają przypisaną szkołę, która ma uzupełnioną wartość szk. wyższa/ ponadgimn.)

Pozycje:

- inna krajowa szkoła ponadpodstawowa
- szkoła podstawowa lub równorzędna
- zagraniczna szkoła ponadpodstawowa nie są wykazywane w żadnym z wierszy.

Z poniższej tabeli wynika, że najliczniejszą grupę osób stanowili absolwenci szkół zawodowych. Drugą, co do wielkości grupą są osoby z wykształceniem gimnazjalnym.

Tabela 12. Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	1 795	160	8,91%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	465	94	20,22%
zasadnicze zawodowe	608	8	1,32%
średnie ogólnokształcące	167	37	22,16%
policealne i średnie zawodowe	376	18	4,79%
wyższe	179	3	1,68%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	149	8	5,37%
szkoła przysposabiająca do pracy			
technikum	61	11	18,03%
liceum ogólnokształcące	64	23	35,94%
liceum profilowane	7	0	0,00%
technikum uzupełniające			
liceum uzupełniające	11	3	27,27%
szkoła policealna	34	0	0,00%
wyższa	89	3	3,37%
brak danych źródłowych	1 380	112	8,12%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

ROZDZIAŁ 4.

ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO

W niniejszej analizie rynku edukacyjnego zaprezentowano dane dotyczące liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych oraz dane dotyczące absolwentów szkół. Prezentowana analiza powinna zostać wykorzystana do określenia kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym. Źródłem danych prezentowanych w niniejszej analizie jest System Informacji Oświatowej MEN.

W celu identyfikacji typów szkół, których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy, w analizie zaprezentowano wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów, liczony na podstawie poniższego wzoru:

$$WBA_t^k = BA_t^k / A_{t-1}^k * 100 ,$$

gdzie:

- liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja
- liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki.

Wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły stanowią bezrobotni absolwenci. Miernik przyjmuje wartości od 0% (brak bezrobotnych wśród absolwentów) do 100% (każdy absolwent jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższa wartość wskaźnika, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

4.1 Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych

W tabeli 12 zaprezentowano zestawienie zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie szamotulskim w 2016 roku wraz z liczbą uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych. Przyjmując, że uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych są potencjalnym zasobem siły roboczej, należy zauważyć, że zawodem deficytowym będą operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni, a zawody nadwyżkowe nie będą występowały. Zawód zrównoważony będzie miało 12 elektryków budowlanych i pokrewnych

W polach, w których wartości wynoszą 0 dane (pochodzące z bazy SIO MEN) są niewykazywane

Tabela 13. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2016 roku

Zawody deficytowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	0
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	0
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	0
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	0
3251	Asystenci dentystyczni	0
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	0
3356	Funkcjonariusze służby więziennej	0
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	0
3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	0
4214	Windykatorzy i pokrewni	0
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	0
4321	Magazynierzy i pokrewni	0
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	0
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0
5312	Asystenci nauczycieli	0

6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	0
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	0
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	9
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	0
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	0
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem	0
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0
9334	Układacze towarów na półkach	0
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0
9612	Sortowacze odpadów	0

Zawody nadwyżkowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	0
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	0
2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	0
2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	0
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	0
3431	Fotografowie	0
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	0
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0
5152	Pracownicy usług domowych	0
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	0
9412	Pomoce kuchenne	0

Zawody zrównoważone

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	12

4.2 Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

W roku szkolnym 2014/2015, najliczniejszą grupę absolwentów według typu szkoły stanowili absolwenci liceum ogólnokształcącego 327 osób. Liczba absolwentów technikum wyniosła 201 osób, z czego 133 osoby zdały egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Liczba absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej wyniosła również 201 osób, z czego egzamin zdało 38 osób. Porównując wskaźnik bezrobotnych wśród absolwentów według stanu na koniec grudnia 2015 i koniec maja 2016 dostrzega się spadek udziału bezrobotnych wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, techników, liceum ogólnokształcącego i szkół policealnych.

Tabela 14. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	201	38	32	9	84,21%	23,68%
szkoła przysposabiająca do pracy	4	0	0	0	0,00%	0,00%
technikum	201	133	34	15	25,56%	11,28%
liceum ogólnokształcące	327	0	23	11	7,03%	3,36%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające	0	0	0	1		
szkoła policealna	44	16	10	3	62,50%	18,75%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

W 2016 roku, najliczniejszą grupę absolwentów według typu szkoły stanowili absolwenci liceum ogólnokształcącego 340 osób. Na podstawie wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów można wnioskować, iż typem szkoły najbardziej dostosowanym do potrzeb lokalnego rynku pracy są również absolwenci liceum.

Tabela 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku (cd.)

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	227	76	14	18,42%
szkoła przysposabiająca do pracy	7		0	
technikum	237	173	18	10,40%
liceum ogólnokształcące	340		12	3,53%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			2	
szkoła policealna	27	16	3	18,75%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Rozdział 5

Analiza lokalnego rynku pracy na bazie badania kwestionariuszowego

Niniejszy rozdział zawiera analizę wyników badania przeprowadzonego wśród przedsiębiorstw, których siedziba znajduje się na terenie powiatu szamotulskiego. Zakres przedmiotowy badania dotyczył przede wszystkim sytuacji na lokalnym rynku pracy w 2016 roku, jak również planowanych zmian w strukturze i wielkości zatrudnienia w roku 2017.

Operatem losowania, jaki zastosowano w celu wytypowania jednostek do badania, jest Baza Jednostek Statystycznych (BJS), będąca bazą danych, której podstawą jest rejestr REGON, jednak w odróżnieniu od niego jest ona aktualizowana w oparciu o wyniki badań statystycznych oraz o informacje pochodzące ze źródeł administracyjnych.

Wielkość próby do badania została wyznaczona w oparciu o poniższy wzór:

$$n = \frac{P(1-P)}{\frac{e^2}{Z^2} + \frac{P(1-P)}{N}},$$

gdzie:

P – oszacowana proporcja w populacji,

e – dopuszczalny błąd (zaleca się, aby błąd nie był większy niż 10%),

n – wielkość próby,

N – wielkość populacji,

Z – wartość Z wynikająca z przyjętego poziomu ufności (zakłada się przyjęcie 95% poziomu ufności, dla którego wartość Z=1,96).

Parametr P umożliwia określenie wielkości badanego zjawiska w populacji. Zgodnie z zaleceniami, parametr został przyjęty na poziomie 0,5, co umożliwia określenie tzw. maksymalnego błędu badania.

W przypadku dopuszczalnego błędu badania (e), należało przyjąć wartość od 0 do 1, jako procent zakładanego błędu. Przykładowo, błąd w wysokości 0,1, czyli 10% informuje, że gdy odpowiedź na dane pytanie zaznaczy 20% respondentów, to prawdziwy odsetek odpowiedzi na nie może się różnić o +/- 10 pkt. proc.

Badaniem kwestionariuszowym objęto łącznie 85 przedsiębiorstw, w tym:

- 31 mikroprzedsiębiorstw, zatrudniających do 9 pracowników,
- 43 małe przedsiębiorstwa, zatrudniające od 10 do 49 pracowników,
- 9 średnich przedsiębiorstw, zatrudniających od 50 do 249 pracowników,
- 2 duże przedsiębiorstwo, zatrudniające 250 i więcej pracowników.

W interpretacji wyników badania posłużono się m.in. wskaźnikiem zatrudnienia netto (WZ), który obliczony został na podstawie danych uzyskanych z pytania dotyczącego zmian w zatrudnieniu, jakie nastąpiły w badanych przedsiębiorstwach w bieżącym roku (tj. 2016). Wskaźnik wyznaczony został jako różnica frakcji odpowiedzi pozytywnych i negatywnych, na podstawie poniższego wzoru:

$$WZ = \left(\frac{\sum_{i=1}^P wp_i^a wr_i^a P_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} - \frac{\sum_{i=1}^P wp_i^a wr_i^a N_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} \right) * 100,$$

gdzie:

- P – liczba odpowiedzi pozytywnych,
- N – liczba odpowiedzi negatywnych, S – liczba obserwacji,
- i – numer obserwacji, $i=1, \dots, S$,
- wp_i^a – waga próby dla i-tej obserwacji,
- wr_i^a – waga rozmiaru dla i-tej obserwacji,
- P_i – wskazanie pozytywne dla i-tej obserwacji,
- N_i – wskazanie negatywne dla i-tej obserwacji,
- S_i – suma wszystkich wskazań dla i-tej obserwacji.

Ze względu na fakt, że liczba przedsiębiorstw wybranych do badania jest nieznaczna (mniejsza niż 100), podczas obliczeń wskaźnika zatrudnienia netto zastosowano wagę próby, przy czym zrezygnowano z wagi rozmiaru (przyjęto wartość $wr_i^a=1$). Dzięki zastosowaniu wagi próby, możliwe jest przedstawienie wniosków płynących z badania w odniesieniu do ogółu firm z terenu powiatu. Wprowadzenie wagi próby umożliwia skorygowanie struktury przedsiębiorstw wylosowanych do próby tak, aby była ona zbliżona do struktury zaobserwowanej w populacji. W celu zniwelowania różnic w rozkładzie cech w próbie w porównaniu do rozkładu cech w populacji poprzez nadanie wagi każdej obserwacji, zastosowano następujący wzór:

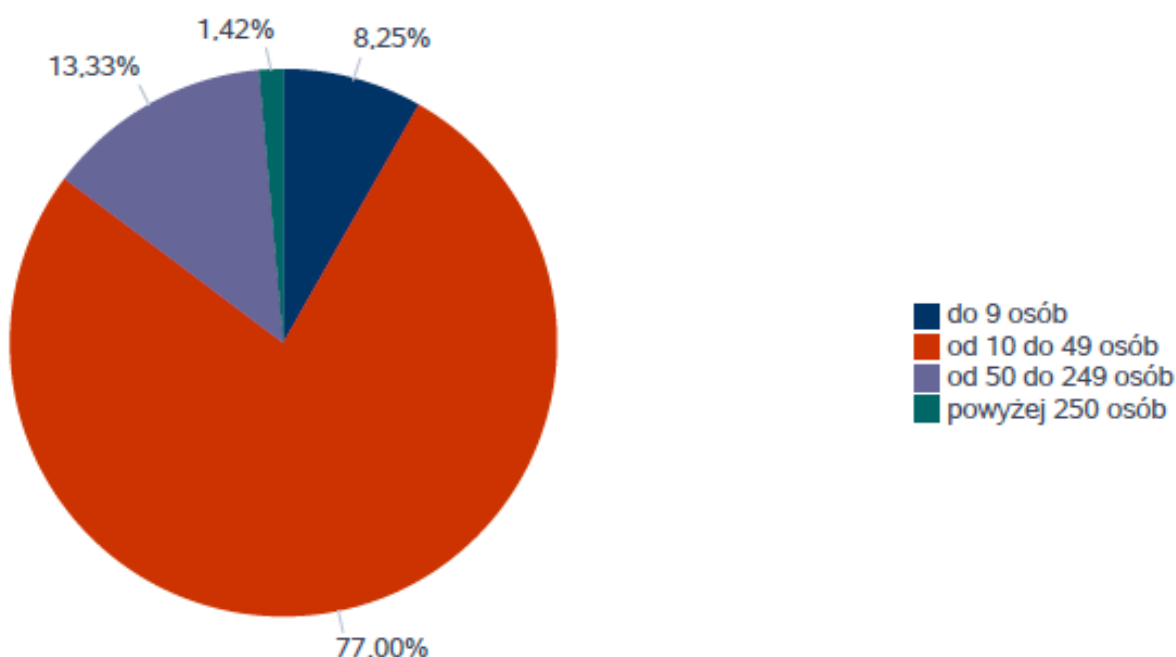
$$wp^a = \frac{\frac{P^a}{P}}{p}$$

gdzie:

- liczba podmiotów gospodarczych w zadanej klasie wielkości przedsiębiorstwa a w powiecie,
- ogólna liczba podmiotów gospodarczych w powiecie, – liczba podmiotów gospodarczych w próbie,
- ogólna liczba podmiotów gospodarczych w próbie,
- klasa wielkości przedsiębiorstwa (do 9 osób, od 10 do 49 osób, od 50 do 249 osób oraz 250 osób i więcej) - Dane odnośnie liczby podmiotów gospodarczych w uwzględnieniu klasy wielkości przedsiębiorstwa pochodzą z zasobów informacyjnych GUS.

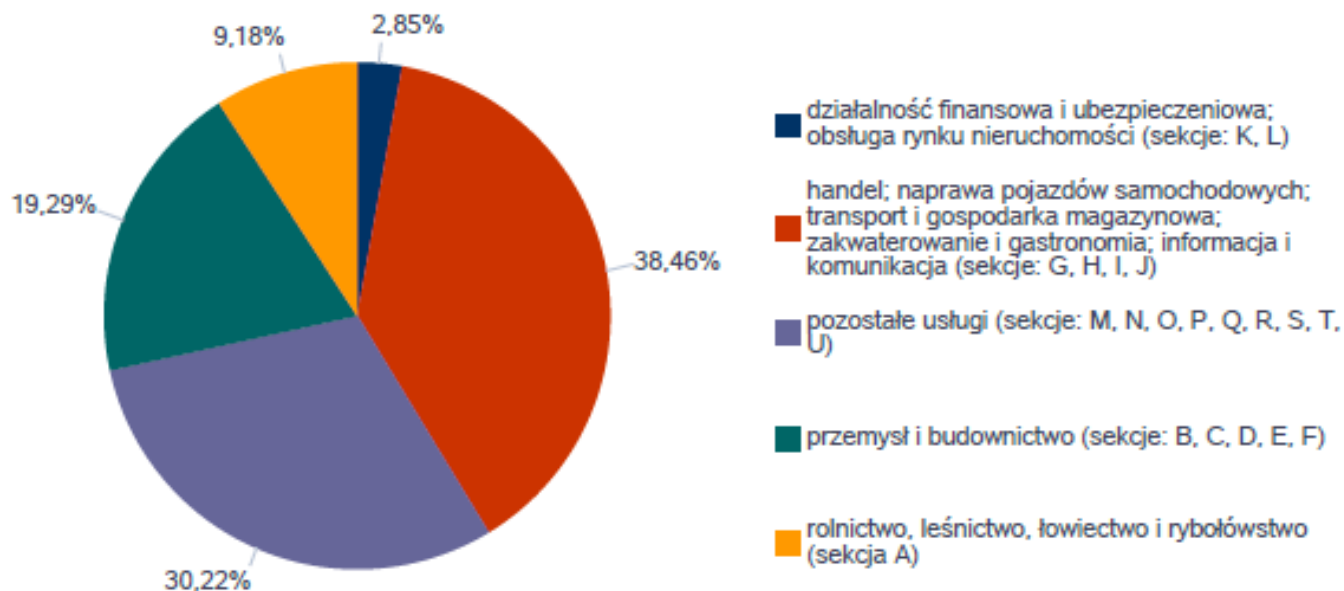
Uwzględniając odpowiednio nadane wagi rozmiaru próby, największy odsetek stanowiły podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników (77,00%) oraz do 9 pracowników (8,25%). Na kolejnej pozycji uplasowały się przedsiębiorstwa, w których wielkość zatrudnienia wynosi od 50 do 249 pracowników (13,33%). Najmniej liczne były z kolei podmioty zatrudniające 250 pracowników i więcej (1,42%).

Rysunek 1. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników.



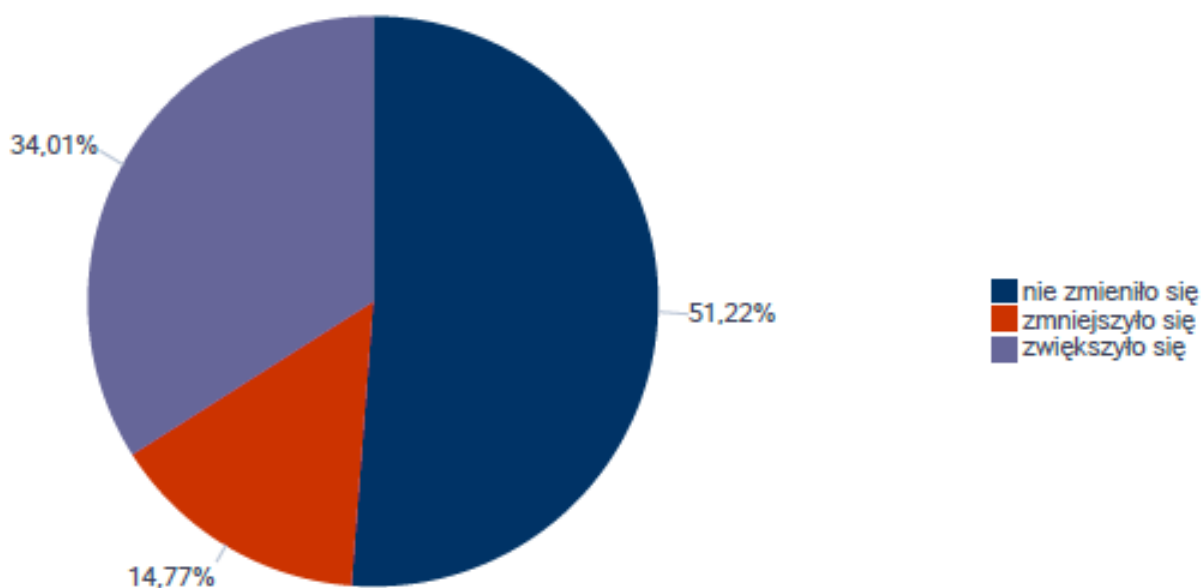
Analizując podmioty pod względem rodzaju prowadzonej działalności, dostrzega się dominację przedsiębiorstw zajmujących się naprawą pojazdów samochodowych, transportem, handlem, gospodarką magazynową, zakwaterowaniem i gastronomią, informatyką i komunikacją (C,H, I,J) 38,46% oraz zajmujących się świadczeniem pozostałych usług (sekcje: M, N, O, P, Q, R, S, T, U) - 30,22%. Szczegółową strukturę podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju prowadzenia działalności, po nadaniu stosownych wag, zaprezentowano na rys. 2.

Rysunek 2. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju działalności



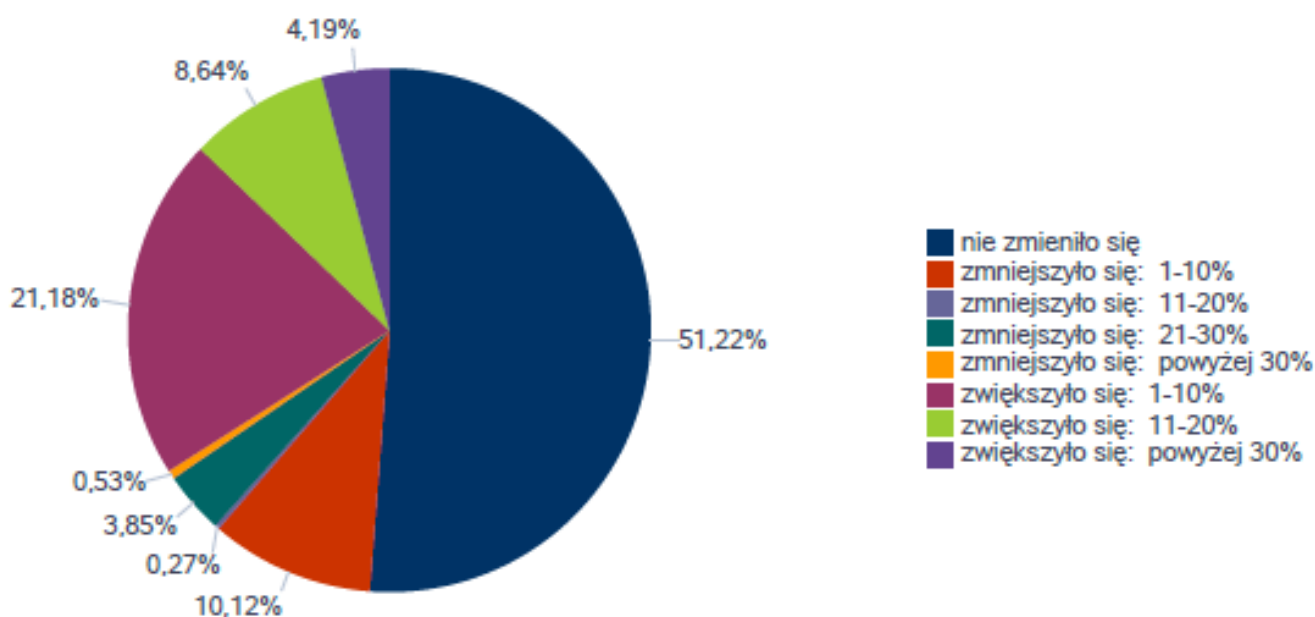
Wyniki przeprowadzonych badań wskazują, że wielkość zatrudnienia w przypadku 51,22% podmiotów gospodarczych funkcjonujących w powiecie szamotulskim nie uległa zmianie w 2016 roku. 34,01% podmiotów zwiększyło zatrudnienie w analizowanym okresie, a 14,77% je zmniejszyło.

Rysunek 3.1. Struktura zmian w zatrudnieniu w badanych podmiotach gospodarki narodowej w 2016 roku



W przypadku przedsiębiorstw, które dokonały redukcji personelu w 2016 roku, był to spadek mieszczący się w przedziale 1-10% i od 11-20%. Wśród przedsiębiorstw, w których nastąpił wzrost zatrudnienia, najczęściej był to wzrost o kolejno 1-10% ,11-20% oraz powyżej 30%. Szczegółowy rozkład odpowiedzi zaprezentowano na rysunku 3.2.

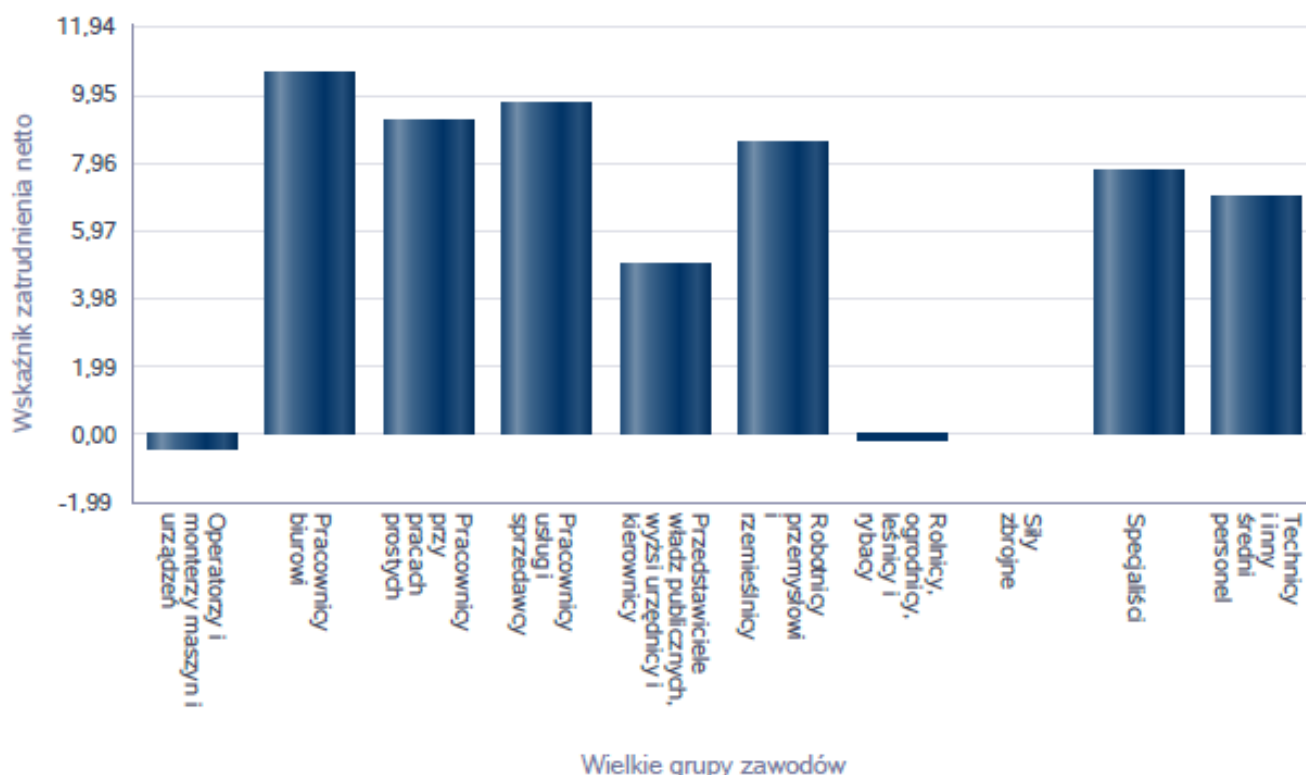
Rysunek 3.2. Struktura zmian w zatrudnieniu w badanych podmiotach gospodarki narodowej w 2016 roku



Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2016 roku wyniósł 19,24, co oznacza, że odsetek podmiotów zwiększających zatrudnienie, przewyższył odsetek podmiotów dokonujących redukcji personelu. Był on jednak o 9,55 punktów

niższy, niż w roku ubiegłym. Dokonując analizy wskaźnika zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku, najkorzystniejszą zmianę sytuacji na rynku pracy dostrzega się w przypadku Pracowników biurowych (10,60) oraz Pracowników usług i sprzedawcy (9,73). Dodatkowo wartości wyliczonych wskaźników odnotowano w przypadku następujących grup zawodów: Pracowników przy pracach prostych (9,18), Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (8,55), Specjaliści (7,74), Technicy i inny średni personel (6,95) oraz Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (5,02) i Pracownicy usług i sprzedawcy (4,67). Wartość wskaźnika równa 0,00 oznacza natomiast, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm wskazujących na jej pogorszenie, bądź wszystkie firmy deklarują brak zmian w obszarze zatrudnienia. Były też grupy zawodowe, w których wskaźnik zatrudnienia osiągnął wartość ujemną. Należeli do nich Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (- 0,44) oraz Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.

Rysunek 4. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku



Pracodawcy zatrudnili w 2016 roku wielu pracowników. Ich zawody oraz wykaz umiejętności i cechy kandydatów, które zdaniem pracodawców są niezbędne w tych zawodach zaprezentowano w tabeli nr 16.

Tabela 16. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach w roku 2016

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Asystent nauczyciela przedszkola	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,12%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	3,12%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	3,12%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,12%
znajomość języków obcych	3,12%	
Bez zawodu	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
znajomość języków obcych	6,25%	
Broker ubezpieczeniowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Broker ubezpieczeniowy	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Brukarz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	3,13%
	doświadczenie zawodowe	3,13%
	komunikacja ustna / komunikatywność	3,13%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,13%
	planowanie i organizacja pracy własnej	3,13%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,13%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	3,13%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Cukiernik*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Elektryk*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Elektryk*	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Inżynier automatyki i robotyki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Kielner*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	
znajomość języków obcych	6,25%	
Kierowca samochodu ciężarowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Kierowca samochodu ciężarowego	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
	Kierowca samochodu dostawczego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
dodatkowe uprawnienia		0,00%
doświadczenie zawodowe		6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%
współpraca w zespole		6,25%
wykonywanie obliczeń		0,00%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%
wyuczony zawód		0,00%
wywieranie wpływu		0,00%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%
znajomość języków obcych		0,00%
Kierowca samochodu osobowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
znajomość języków obcych	6,25%	
Księgowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Księgowy	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Kucharz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	
znajomość języków obcych	6,25%	
Lekarz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Lekarz	znajomość języków obcych	6,25%
Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Murarz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel języka polskiego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Nauczyciel języka polskiego	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Nauczyciel przedszkola	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
Nauczyciel przedszkola	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego*	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Piekarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Pozostali asystenci nauczycieli	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	5,44%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	5,44%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,81%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,44%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	5,44%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Pracownik prac dorywczych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Pracownik prac dorywczych	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
	Przedstawiciel handlowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
dodatkowe uprawnienia		6,25%
doświadczenie zawodowe		6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		3,42%
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%
współpraca w zespole		6,25%
wykonywanie obliczeń		6,25%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		6,25%
wyuczony zawód		3,42%
wywieranie wpływu		2,83%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%
znajomość języków obcych	2,83%	
Recepcjonista	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	6,25%	

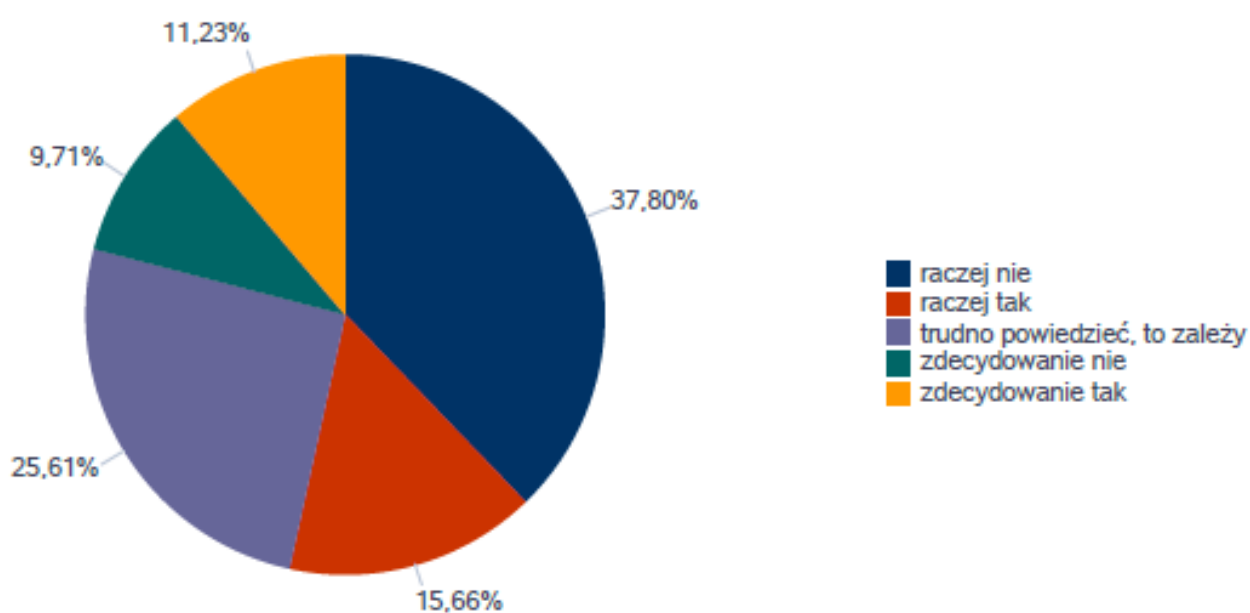
Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Spawacz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Specjalista do spraw kadr	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Sprzedawca*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,53%
	dodatkowe uprawnienia	0,40%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,53%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,12%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,53%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	3,53%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	5,85%
	wyuczony zawód	5,85%
	wywieranie wpływu	0,40%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,40%
	znajomość języków obcych	0,40%
Technik farmaceutyczny*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	3,12%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,12%	
znajomość języków obcych	3,12%	
Technik prac biurowych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,95%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	5,30%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Technik prac biurowych*	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	5,30%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	5,70%
	dodatkowe uprawnienia	4,71%
	doświadczenie zawodowe	5,67%
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,96%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,68%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,59%
	planowanie i organizacja pracy własnej	5,96%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,81%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,26%
	współpraca w zespole	6,12%
	wykonywanie obliczeń	4,37%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,97%
	wyuczony zawód	5,35%
	wywieranie wpływu	2,77%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,37%
	znajomość języków obcych	3,43%

Na podstawie wyników przeprowadzonych badań stwierdzono, że 47,51 % przedsiębiorstw prowadzących działalność w powiecie szamotulskim, raczej lub zdecydowanie nie dostrzega problemów związanych z pozyskaniem nowych pracowników. Odmienna sytuacja dotyczy 26,89 % firm. 25,61 przedsiębiorców na pytanie związane z problemami dt. ewentualnego zatrudnienia odpowiedziało, iż trudno powiedzieć, to zależy.

Rysunek 5. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2016 roku



Problemy pracodawców wynikające z trudności w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy dotyczą wielu zawodów. W tabeli 17 zaprezentowano umiejętności i uprawnienia, których w opinii pracodawców brakuje kandydatów do pracy.

Tabela 17. Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Asystenci nauczycieli	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Kelnerzy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	1
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	3
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	1
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	1
	współpraca w zespole	7,69%	4
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	1
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Kelnerzy	znajomość języków obcych	0,00%	0
Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Kierowcy samochodów ciężarowych	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,81%	3
planowanie i organizacja pracy własnej		6,81%	6
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0,88%	3
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,88%	3
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,88%	3
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,88%	3
współpraca w zespole		0,88%	6
wykonywanie obliczeń		0,88%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,88%	3
znajomość języków obcych		0,88%	0
wywieranie wpływu		0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0
Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych		komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	2
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,85%	0
	współpraca w zespole	3,85%	4
	wykonywanie obliczeń	3,85%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	2
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Kucharze	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	16
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	4
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,00%	8
	komunikacja ustna / komunikatywność	1,00%	16
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	1,00%	4
	współpraca w zespole	1,00%	30
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	6
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	12
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	1
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	1
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	1
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	1
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie	0,00%	2	

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	wniosków		
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Mechanicy pojazdów samochodowych	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	1
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	3
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	11
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	2
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	2
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	4
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%
planowanie i organizacja pracy własnej		7,69%	0
wykonywanie obliczeń		7,69%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		7,69%	0
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0,00%	0
komunikacja ustna / komunikatywność		0,00%	0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0,00%	0
współpraca w zespole		0,00%	1
wywieranie wpływu		0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0
znajomość języków obcych		0,00%	0
Murarze i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	4
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,70%	0
	wykonywanie obliczeń	6,70%	4
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,00%	0
	współpraca w zespole	1,00%	18
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	2
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	4
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	2

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Murarze i pokrewni	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	8
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	1
	współpraca w zespole	7,69%	1
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	1
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	2
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	1
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	2
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	1
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	1
Ogółem (bez względu na zawód)	planowanie i organizacja pracy własnej	4,55%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,61%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	3,30%	0
	współpraca w zespole	3,02%	0
	wykonywanie obliczeń	2,71%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,35%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	1,92%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	1,69%	0
	znajomość języków obcych	1,10%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,59%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,51%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	4
	współpraca w zespole	7,69%	4
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	2
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	2
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	6
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	2
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	2

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	2
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Pomoce kuchenne	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
komunikacja ustna / komunikatywność		7,69%	2
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		7,69%	0
planowanie i organizacja pracy własnej		7,69%	7
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		7,69%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		7,69%	0
współpraca w zespole		7,69%	5
wykonywanie obliczeń		7,69%	1
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%	2
wywieranie wpływu		0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0
znajomość języków obcych		0,00%	0
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej		komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	1
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	2
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	2
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	1

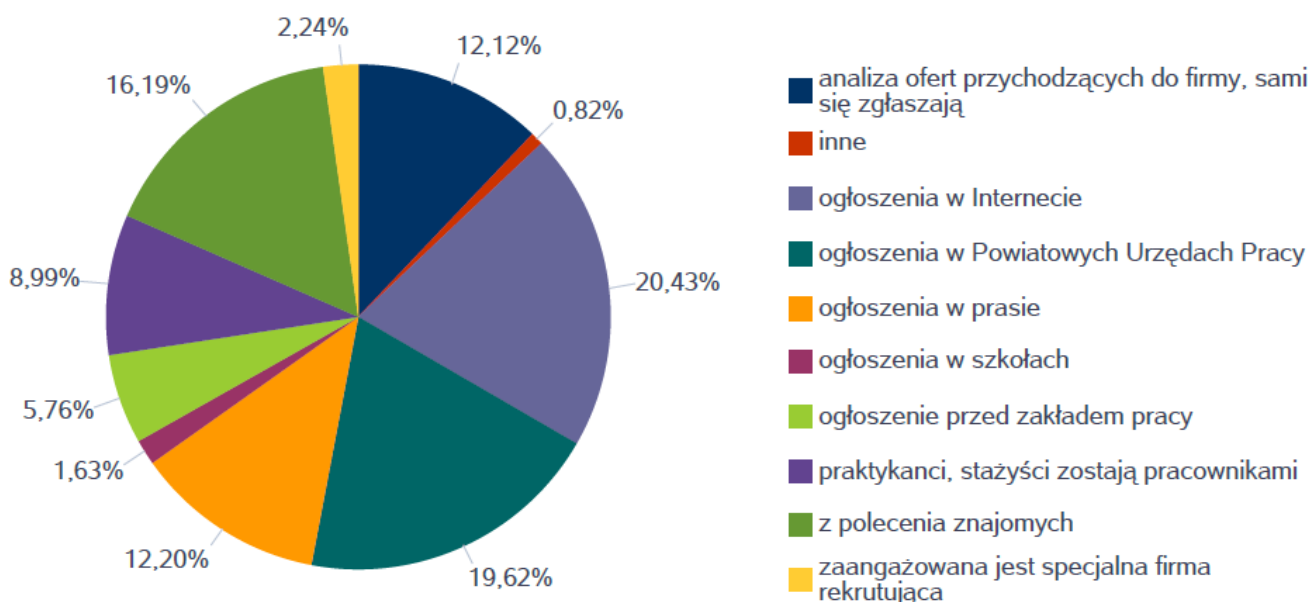
Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	2
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	1
	wykonywanie obliczeń	0,00%	1
	wywieranie wpływu	0,00%	1
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	1
	znajomość języków obcych	0,00%	1
Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	12
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	4
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	12
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	4
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	14
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,85%	8
	współpraca w zespole	3,85%	48
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	6
	wykonywanie obliczeń	0,00%	2
	wywieranie wpływu	0,00%	2
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	2
Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	1
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	1
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	1
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	1
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	1
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	1
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	1
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	1
wywieranie wpływu	0,00%	1	
Specjaliści do spraw społecznych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Specjaliści do spraw społecznych	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	1
	współpraca w zespole	7,69%	1
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	2
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	1
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	2
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	42
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	25
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	34
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	6
	współpraca w zespole	7,69%	54

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Elementarna grupa zawodów	wykonywanie obliczeń	7,69%	14
	znajomość języków obcych	7,69%	2
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	17
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	3
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	8
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	27
	wywieranie wpływu	0,00%	3
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	2
Stolarze meblowi i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	2
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	1
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	1
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	1
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	3
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	3
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	3
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	2
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0

Najczęściej wykorzystywane, przez pracodawców z powiatu szamotulskiego, sposoby poszukiwania nowych pracowników, to zamieszczanie ogłoszeń w Internecie (20,43 %) oraz przez dokonywanie analizy ofert przychodzących do firm i samodzielne zgłaszanie się pracowników (19,62 %). Szczegółowy wykaz sposobów poszukiwania pracowników zaprezentowano na rysunku 6.

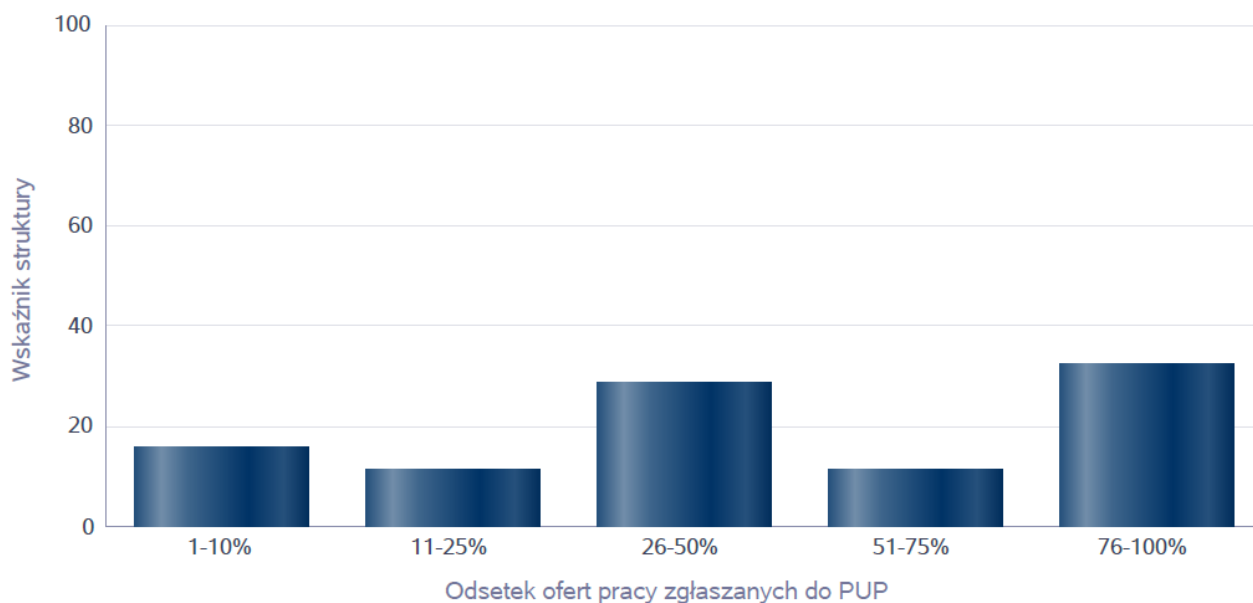
Rysunek 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników



Oferty pracy, które pracodawcy zgłaszają do Powiatowych Urzędów Pracy, stanowią najczęściej od 76 do 100 % bądź od 26 do 50 % ogółu ofert pracy w danym przedsiębiorstwie. Nierzadko odsetek ten mieści się także w przedziale 1-10 %.

Rysunek 7. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	15,93
11-25%	11,31
26-50%	28,88
51-75%	11,40
76-100%	32,48



Na podstawie wyników przeprowadzonych badań można wnioskować, że za pośrednictwem Powiatowych Urzędów Pracy, pracodawcy najczęściej poszukują pracowników w zawodach: sprzedawca, kierowca samochodu osobowego, technik prac biurowych, kierowca samochodu ciężarowego. Szczegółowy wykaz zawodów zaprezentowano w tabeli 18.

Tabela 18. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy

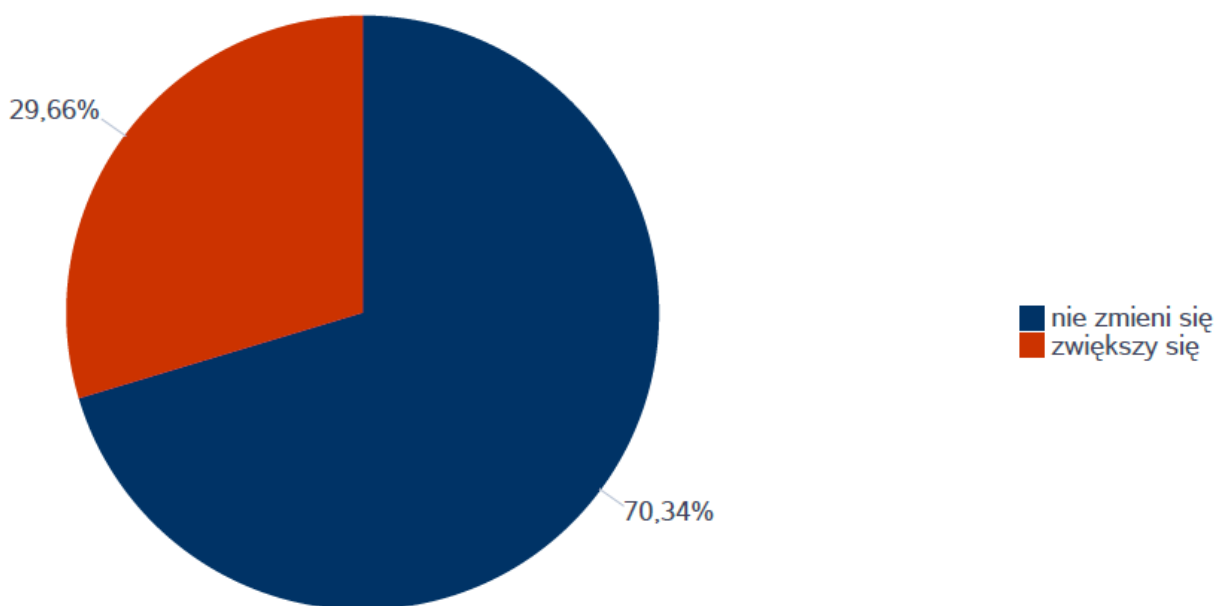
Zawód	Wskaźnik struktury
Sprzedawca*	6,53%
Kierowca samochodu osobowego	6,23%
Technik prac biurowych*	6,23%
Kierowca samochodu ciężarowego	4,77%
Magazynier	4,15%
Nauczyciel przedszkola	4,15%
Kucharz*	2,38%
Pomoc kuchenna	2,38%
Administrator bezpieczeństwa informacji (Inspektor ochrony danych)	2,08%
Asystent nauczyciela przedszkola	2,08%
Barman	2,08%
Cukiernik*	2,08%
Diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów	2,08%
Kierowca mechanik*	2,08%
Kierowca operator wózków jezdniowych (widlowych)	2,08%
Księgowy	2,08%
Murarz-tylnik*	2,08%
Nauczyciel nauczania początkowego	2,08%
Opiekun w domu pomocy społecznej*	2,08%
Piekarz*	2,08%
Pozostali asystenci nauczycieli	2,08%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	2,08%
Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	2,08%
Robotnik gospodarczy	2,08%
Sekretarka	2,08%
Specjalista administracji publicznej	2,08%
Specjalista do spraw kadr	2,08%
Specjalista do spraw rozwoju zawodowego	2,08%
Specjalista do spraw sprzedaży	2,08%
Specjalista pracy socjalnej	2,08%
Stolarz*	2,08%
Kierowca samochodu dostawczego	1,72%
Nauczyciel etyki w szkole podstawowej	1,72%
Nauczyciel języka obcego	1,72%
Pedagog specjalny	1,72%
Sprzątaczkę biurowa	1,72%
Woźny	1,72%
Funkcjonariusz służby penitencjarnej	0,83%
Lekarz	0,83%
Pozostali funkcjonariusze służby więziennej	0,83%
Rzeźnik-wędliniarz	0,83%
Kelner*	0,31%
Mechanik maszyn rolniczych	0,31%
Rolnik*	0,31%
Technik automatyk*	0,31%
Technik budownictwa*	0,31%

Rozdział 6. Prognoza lokalnego rynku pracy

Niniejsza część prognostyczna monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych została oparta na wynikach badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw.

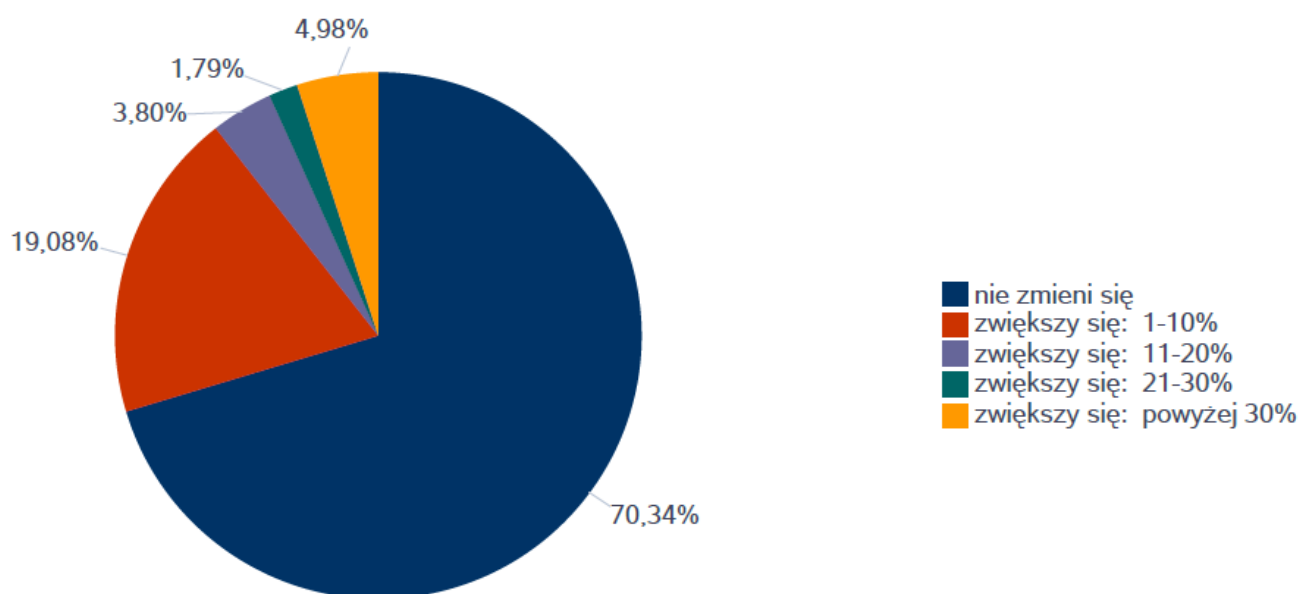
Na podstawie wyników przeprowadzonego badania można stwierdzić, iż w przypadku 70,34 % podmiotów gospodarczych z powiatu szamotulskiego nie przewiduje się zmian zatrudnienia w 2017 roku. Prawdopodobny wzrost zatrudnienia nastąpi w przypadku 29,66 % podmiotów, natomiast nikt nie przewiduje spadku zatrudnienia.

Rysunek 8. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku



W przedsiębiorstwach planujących zwiększenie zatrudnienia w 2017 roku będzie to zmiana najczęściej mieszcząca się w przedziale 1-10 %. Tak deklaruje 19,08% badanych przedsiębiorstw.

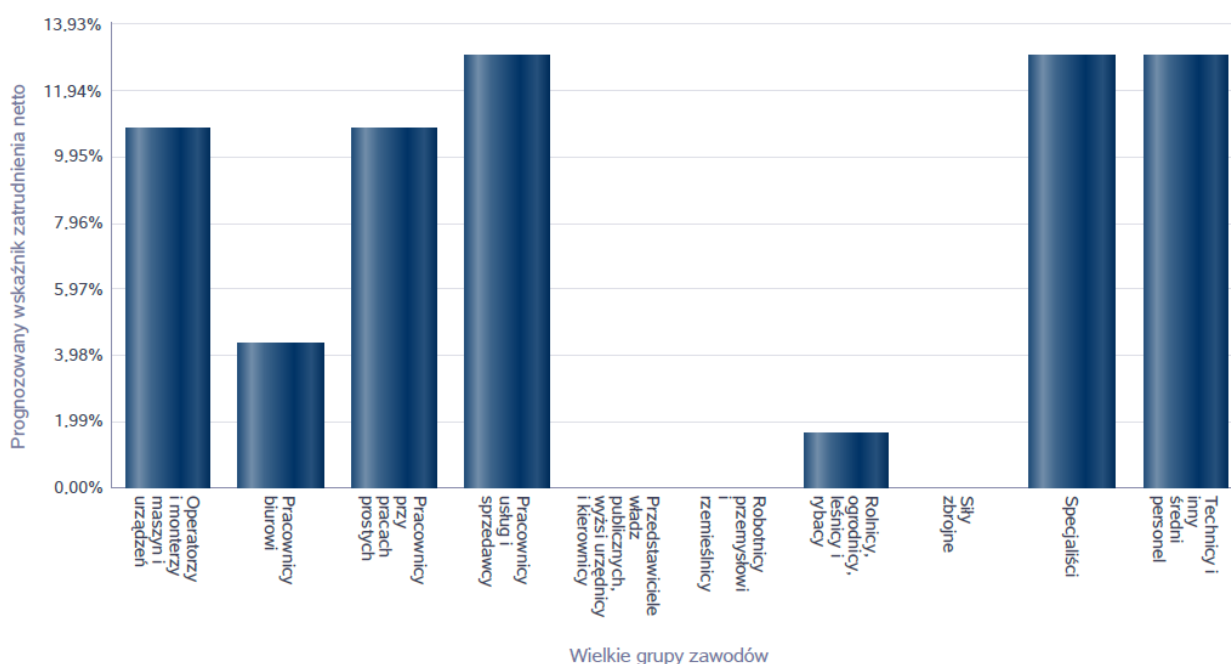
Rysunek 9. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku



Na poniższym rysunku zaprezentowano wskaźnik prognozy zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku. Ujemna wartość wskaźnika oznacza, że odsetek firm deklarujących redukcję liczby pracujących przewyższa odsetek przedsiębiorstw, które zadeklarowały jej zwiększenie. Z kolei dodatnie wartości wynikają z prognozowanej poprawy sytuacji. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem przyjął wartość 29,66 %, co oznacza, że wielu pracodawców planują zatrudnianie pracowników. Spośród ankietowanych nikt nie przewiduje redukcji personelu. Zgodnie z poniższym rysunkiem, korzystnej sytuacji na rynku pracy można spodziewać się w następujących grupach zawodów: Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, Pracownicy biurowi, Pracownicy przy pracach prostych, Pracownicy usług i sprzedawcy, Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, Specjaliści, technicy i inny średni personel. Wartość wskaźnika równa 0,00 oznacza, że odsetek podmiotów planujących zwiększenie zatrudnienia jest taki sam, jak odsetek podmiotów planujących redukcję personelu, bądź w podmiotach nie przewiduje się w zmian w zatrudnieniu.

Rysunek 10. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2017 roku

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	10,76%
Pracownicy biurowi	4,32%
Pracownicy przy pracach prostych	10,76%
Pracownicy usług i sprzedawcy	12,99%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	0,00%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1,62%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	12,99%
Technicy i inny średni personel	12,99%



Na podstawie wyników przeprowadzonych badań stwierdzono, iż firmy z powiatu szamotulskiego najczęściej mają zamiar zatrudnić w 2016 roku pracowników w zawodach: kierownik produkcji w przemyśle, sprzedawca branży przemysłowej. Szczegółowy wykaz odpowiedzi zaprezentowano w tabeli 19.

Tabela 19. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku

Zawód	Wskaźnik struktury
Asystent nauczyciela przedszkola	3,87%
Elektryk*	3,87%
Inżynier automatyki i robotyki	3,87%
Kelner*	3,87%
Kierowca mechanik*	3,87%
Kierowca samochodu osobowego	3,87%
Księgowy	3,87%
Kucharz*	3,87%
Murarz-tylnik*	3,87%
Nauczyciel przedszkola	3,87%
Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	3,87%
Pracownik prac dorywczych	3,87%
Spawacz	3,87%
Specjalista do spraw kadr	3,87%
Stolarz*	3,87%
Technik farmaceutyczny*	3,87%
Kierowca samochodu dostawczego	3,20%
Lekarz	3,20%
Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	3,20%
Operator maszyn do obróbki skrawaniem	3,20%
Technik prac biurowych*	2,55%
Sprzedawca*	2,51%
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	2,23%
Kierowca samochodu ciężarowego	1,15%
Mechanik samochodów osobowych	1,15%
Przedstawiciel handlowy	1,15%
Broker ubezpieczeniowy	0,58%
Brukarz	0,58%
Magazynier	0,58%
Mechanik maszyn rolniczych	0,58%
Mechanik samochodów ciężarowych	0,58%
Murarz	0,58%
Opiekun osoby starszej*	0,58%
Technik budownictwa*	0,58%

W tabeli 20 zaprezentowane zostały umiejętności i cechy potencjalnych pracowników, jakie są istotne dla pracodawców.

Tabela 20. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić.

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Kierowca mechanik*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Kierowca samochodu ciężarowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	6,25%	
Kierowca samochodu dostawczego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Kierowca samochodu dostawczego	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Mechanik maszyn rolniczych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Mechanik samochodów ciężarowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Mechanik samochodów ciężarowych	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Mechanik samochodów osobowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	3,13%
	doświadczenie zawodowe	3,13%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,13%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	3,13%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	3,13%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	3,13%
Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Murarz-tylnkarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Murarz-tylnkarz*	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel przedszkola	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
znajomość języków obcych	6,25%	
Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
znajomość języków obcych	6,25%	
Operator maszyn do obróbki skrawaniem	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Operator maszyn do obróbki skrawaniem	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Opiekun osoby starszej*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
znajomość języków obcych	0,00%	
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	znajomość języków obcych	0,00%
Przedstawiciel handlowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,13%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,13%
	współpraca w zespole	3,13%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	3,13%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	3,13%
	Sprzedawca*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
dodatkowe uprawnienia		6,25%
doświadczenie zawodowe		6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%
współpraca w zespole		6,25%
wykonywanie obliczeń		6,25%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,81%
wyuczony zawód		6,25%
wywieranie wpływu		0,81%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,81%
znajomość języków obcych	5,44%	
Stolarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Stolarz*	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik budownictwa*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik prac biurowych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,81%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,81%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,81%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,81%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,81%
	Technik prac biurowych*	wyuczony zawód
wywieranie wpływu		0,81%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,81%
znajomość języków obcych		6,25%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	5,70%
	dodatkowe uprawnienia	4,71%
	doświadczenie zawodowe	5,67%
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,96%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,68%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,59%
	planowanie i organizacja pracy własnej	5,96%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Ogółem (bez względu na zawód)	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,81%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,26%
	współpraca w zespole	6,12%
	wykonywanie obliczeń	4,37%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,97%
	wyuczony zawód	5,35%
	wywieranie wpływu	2,77%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,37%
	znajomość języków obcych	3,43%